Teknologiateollisuus

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle

Asia: VNS 4/2024 vp Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko

Kiitämme mahdollisuudesta lausua otsikon asiassa.

Korostamme viennin merkitystä Suomen talouskasvulle ja hyvinvoinnille. Teknologiayritysten osuus Suomen kokonaisviennistä (palvelut, tavarat) on yli 50 prosenttia ja kaikista yksityisistä T&K-investoinneista yli 65 %. Teknologiateollisuuden investoinnit Suomeen ovat vuosittain noin 6 mrd euroa. Teknologiateollisuuden rooli kansainvälisten markkinoiden avaajana korostuu paitsi suorassa toiminnassa (aktiivinen vihreän ja digitaalisen siirtymän vienninedistäjä), että kattojärjestöjensä kautta. Osana selonteossa esitettyä tavoitetta tehdä vienninedistämisestä entistä strategisempaa, peräänkuulutamme vientiyritysten nykyistä parempaa huomioimista Suomen vienninedistämisen suunnittelussa. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöllä pystymme myös vastamaan nopeasti erilaisiin vienninedistämiseen liittyviin tiedontarpeisiin.

Näkemyksenämme esitämme seuraavaa:

1. Taloussuhteet ja kauppa

- Team Finland-uudistuksessa on varmistettava asiantunteva ja häiriötön tuki pk-yrityksille kohdemaissa organisaatiomuutoksesta huolimatta. On kuunneltava pk- ja midcap-yrityksiä tähänastista paremmin - isot yritykset kyllä tuntevat markkinat ja saavat arvovaltapalvelunsa.
- Uudistuksen tavoitteena on nostaa vientiverkoston palvelutaso nykyistä paremmaksi. Tätä täytyy myös mitata asettamalla suurlähettiläille vienninedistämisen taloudelliset ja palvelutasotavoitteet.
- Uudessa geopoliittisessa tilanteessa on vahvistettava voimakkaasti kumppanuuksia samanmielisten maiden kanssa ja rakennettava uusia arvoketjuja, erityisesti kriittisissä teknologioissa. Kauppasuhteet länsimaihin ja kehittyviin Aasian maihin nousevat yhä tärkeämpään rooliin.
- WTO-sääntöpohjaiseen kauppaan on pyrittävä takaisin keskipitkällä aikavälillä huolimatta nykyhetken haasteista.
- Investointien houkuttelussa Suomeen invest in- ulkopolitiikalla tulee olla jatkossa entistä vahvempi rooli.
- Suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä viennin parantamiseksi ja globaalien markkinoiden hyödyntämiseksi tulee edistää myös kansallisesti. Vientialojen yrityksiä

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

tulee kuunnella uusien markkinoiden, kauppasuhteiden ja vienninedistämisen priorisoinnissa.
- Ulkoministeriöön suunniteltu yritysten tietopalvelu tulee kehittää yhtistyössä yksityisen sektorin kanssa. Toiminnan tulee perustua yritysten tarpeisiin. Yhteistyötä myös muun valtionhallinnon kanssa tulee ylläpitää.

2. Erityishuomio Euroopan Unioniin

- Euroopan digitaalinen sisämarkkina ei edelleenkään toimi, mikä tekee digitaalisten yritysten skaalautumisen Euroopassa vaikeaksi. DSM on saatettava toimivaksi vahvistamalla vihdoin yhtenäiset digisäädökset kaikissa EU-maissa.
- Valtiontukikilpailusta EU:n sisällä on pyrittävä eroon mahdollisimman pian tasapuolisen kilpailutilanteen varmistamiseksi EU:ssa.
- Suomen tulee vahvistaa toimia, joilla suomalaiset yritykset pääsevät nykyistä paremmin mukaan EU:n Global Gateyway –hankkeisiin.
- Viennin ja uusien markkinoiden merkitys korostuu EU-tason päätöksenteossa ja globaalissa kauppapolitiikassa. Suomen tulee olla aktiivinen EUn kauppapolitiikassa. Esimerkiksi käynnissä olevia FTA-sopimuksia tulee vauhdittaa.
- Olemme tunnistaneet merkittäviä mahdollisuuksia edistää Suomen vientiä esimerkiksi julkisten hankintaprosessien paremmalla huomioimisella kauppasopimuskeskusteluissa. Erityisesti digitaaliset ratkaisut voisivat tätä kautta vahvistua.
- Pidämme tärkeänä myös EU:n sisämarkkinoiden ja EU:n ulkoisten kauppasuhteiden parempaa yhteensovittamista. Vienti ja Suomen kilpailukyky perustuvat globaaleihin arvoketjuihin. Siiloutuminen ja protektionismi ovat luoneet ylimääräisiä kaupanesteitä ja hallinnollista taakkaa, mikä vaikuttaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksiin kasvattaa vientiä.

3. Suomen vahvuudet ja Teknologiaulkopolitiikka

- Suomen on kyettävä hyödyntämään täysimääräisesti vahvuutensa - kuten puhtaat ja kestävät teknologiat ja tuotteet, edistynyt digitalisaatio, kriittiset raaka-aineet ja puhdas energia – uuden ajan kauppasuhteita rakennettaessa.
- Kiitämme teknologiaulkopolitiikan roolista selonteossa. Haluamme korostaa julkisen ja yksityisen sektorin vahvempaa yhteistyötä tämän politiikan toimeenpanossa. Kaikkein tärkeintä on varmistaa olemassa olevan vientiteollisuuden uudistuminen ja sitä kautta tulevaisuuden kilpailukyky.
- Huomautamme, että teknologiateollisuuden ja Suomen suurin vientiala on valmistavan teollisuuden kone-, laitevienti, jota ei selonteossa mainita. Se tulee ottaa teknologiaulkopolitiikan fokukseen. Alan suuret yritykset, kuten Wärtsilä, Valmet, Kone, Konecranes, Cargotec, Agco, Ponsse, Normet, Sandvik, Kalmar, Meyer jne. ovat globaalisti toimialojensa parhaita yrityksiä, joiden tuotteet ja palvelut ovat täynnä myös

digitaalista teknologiaa. Suomalaiset pk-yritykset toimivat näiden yritysten arvoketjuissa ja luovat hyvinvointia koko Suomeen.

- Digitaaliset teknologiat, syväteknologiat, data ja tekoäly uudistavat kaikkia toimialoja ja vaativat suojakseen vahvan kyberturvan. Korkean teknologian puhdasta siirtymää edistävät tuotteet ja palvelut ovat Suomen vahvuuksia, joita tulee vahvistaa. Digitalisaation, datan, tekoälyn ja syväteknologioiden osaamisesta syntyy samalla uusia liiketoimintoja ja vientiä. Pyydämme huomioimaan teknologiaulkopolitiikassa myös startup- ja scaleup-yritykset, jotka osaltaan vahvistavat Suomen resilienssiä ja luovat uutta kasvua.
- Myös puolustus- ja kaksikäyttöteknologiat tulee nostaa teknologiaulkopolitiikan fokukseen. Nimenomaan tällä sektorilla julkisilla arvovaltapalveluilla ja valtioiden välisillä sopimuksilla on usein ratkaiseva merkitys liiketoiminnan mahdollistajana. Toimialan merkitys nykytilanteessa ja näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa on erittäin suuri ja jatkuvasti kasvava. Toimialan kyvykkyydet ovat ratkaisevassa roolissa Euroopan resilienssiä parannettaessa.
- Korostamme vihreän siirtymän ja kestävän kehityksen merkitystä, erityisesti teknologiaratkaisujen kautta. Ilmastonmuutoksen torjuntaan ja vähähiiliseen talouteen liittyvät innovaatiot ovat keskiössä Suomen vientiä koskevassa strategiakeskustelussa ja –toiminnassa. Suomi on jo nyt teknologinen edelläkävijä muun muassa ilmastonmuutoksen kannalta keskeisten mittausteknologioiden ja energiasiirtymän teknologioiden markkina. Globaalia potentiaaliamme ei ole hyödynnetty tarpeeksi.

4. Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö

- Kannatamme kehityspolitiikan uusia linjauksia, joilla pyritään kehityspanostusten parempaan vaikuttavuuteen ja erityisesti yksityisen sektorin yhteistyön lisääntymiseen suomalaisten ja kohdemaissa toimivien yritysten kesken.
- On tärkeää saada yksityisen sektorin rahoitusta sekä Suomesta että kohdemaasta mukaan kehitysyhteistyöhön. Yksityisen rahan käyttö on aina paremmin harkittua ja tarkemmin kohdennettua kuin julkisen rahan, mikä johtaa kunnianhimoisempaan tavoiteasetantaan ja parempiin tuloksiin.
- Kehitysyhteistyörahoituksen sitominen suomalaisten yritysten tarjoomaan tukee kauppasuhteiden kehittymistä kohdemaiden ja Suomen välillä, ja luo suomalaisyrityksille uusia markkinoita kehittyvissä maissa.
- Tyttöjen ja naisten oikeudet sekä sukupuolten tasa-arvon maailmanlaajuinen positiivinen kehitys ovat keskeinen tavoite ja hyvinvoinnin tae myös Suomen teknologiateollisuudelle. Haluamme korostaa tasa-arvotyön merkitystä muun muassa teollisuutemme toimialojen vetovoiman lisäämisellä. Toivomme, että teknologiakasvatus osana tasa-arvotyötä näkyisi myös Suomen kehityspolitiikan jatkotoimenpiteissä.
- Tuemme vahvasti Ukrainan avun vahvistamista, niin akuutin kriisin aikana kuin jälleenrakennustyön vahvassa toimeenpanossa. Haluamme korostaa strategista ja keskitetympää jälleenrakennustoimintaa vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Teknologiateollisuus

Kunnioittavasti

Bakussa, marraskuun 13 päivänä 2024

Akseli Koskela
EU-vaikuttamisen päällikkö (kauppapolitiikka, innovaatiot, vetytalous)
Teknologiateollisuus
044-2771780
akseli.koskela@teknologiateollisuus.fi